

ПРОТОКОЛ № 14

зборів трудового колективу
Рожнятівського районного суду Івано-Франківської області

02 грудня 2019 року

селище Рожнятів

Присутні: 3 судді
15 працівників апарату суду

Головуючий: Бейко А.М.
Секретар : Жукевич Л.Я.

Порядок денний:

1. Обговорення пропозиції щодо можливості зміни додаткового символу українського правосуддя.

Слухали:

Голову Рожнятівського районного суду Івано-Франківської області **Калиній Г.В.**, яка зазначила, що відповідно до статті 16 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» символами судової влади є державні символи України - Державний Герб України і Державний Прапор України.

Крім того, рішенням ради суддів України № 35 від 03 червня 2004 року визначено додатковим символом правосуддя зображення Феміди – богині правосуддя, при затвердженні офіційного зразка якого враховані необхідні атрибути богині правосуддя: караючий меч, терези, на яких зважується провина чи невинуватість та пов'язка, що символізує абсолютну безпристрасність правосуддя.

Символіка має дуже важливе значення, оскільки складає початкове враження та створює відповідні асоціації у людини, несе відповідне духовне та енергетичне навантаження.

З 989 року в Київській Русі князем Володимиром Великим була запроваджена державна релігія – християнство. Та незважаючи на те, що з X століття ми живемо у християнській державі, символом правосуддя судова влада обрала собі богиню Феміду – надуману і нереальну істоту із давньогрецької міфології.

Виникає питання, чи не доцільніше було б визначити символ правосуддя, який відповідав би нашій надзвичайно багатій культурній спадщині? Чи доцільно

до цього часу уособлювати українське правосуддя з символом, який є чужим та незрозумілим?

Маючи Феміду своєю покровителькою, ми не усвідомлюючи, продовжуємо ширити дух поганства і темноти, і так стаємо противниками християнських цінностей: добра, любові і світла, яке не проникає у людські душі.

Враховуючи реалії сьогодення можливо настав час подякувати цій холодній і безпристрасній богині за 15 літню опіку над українським правосуддям, та обрати інший символ?

На мою думку, було б добре, якби судова влада України змінила язичницьку чужоземну богиню на ангела світла і добра - Святого Архистратига Михаїла. Приймавши це світло, змінивши підпорядкування, перейшовши від ідола під покров ангела, який став на захист Правди перемігши зло, голос кожного із нас засвідчив би, на чиему боці ми стоїмо.

В іконографії по різному зображають Архистратига Михаїла, з мечем та вагами, із щитом. Вага зважає людські діла, виявляє їх цінності, щоб кожен отримав свою нагороду. Меч є символом непідкупності та строгості у правді, він допомагає людям розсуджувати різні справи, особливо котрі є складні до розв'язання. Щит ознака того, що Святий Михаїл є першим охоронцем людей.

Отже образ Архистратига, зважаючи на його особливості, на мою думку є ідеальним символом правосуддя для Української держави.

Образ Архистратига Михаїла є надзвичайно наближеним та зрозумілим для громадян України, адже з історичних джерел відомо, що Архистратиг Михаїл був покровителем київського князя Святополка, який 1108 року збудував Михайлівський золотoverхий собор. Про традиційний культ святого Михаїла серед нашого народу свідчать його зображення на княжих печатках, гербах і військових корогвах, у родовій геральдиці. У пізніші часи Архистратиг Михаїл стає патроном запорозького козацтва і набуває загальнонаціонального значення. Образ Святого часто використовується на козацьких знаменах. Під час визвольної війни 1648-1654 років корогва з ликом Архистратига Михаїла була найвищим символом усієї держави. Герб із Архистратигом Михаїлом залишився емблемою Києва після входження українських земель до складу російської імперії.

Для нашої Української держави важливим є жити у правді, чинити справедливе правосуддя і гідно здійснювати законотворчу діяльність, обравши символом правосуддя замість бездушного каменя – чужої богині Феміди, древнього покровителя українського народу Архистратига Михаїла, який повинен започаткувати новий дух і принципи судочинства та всієї системи, яка стоїть на захисті законності і порядку і є надзвичайно важливою в утвердженні принципу верховенства права та розвитку і зміцненні України, як демократичної, правової держави.

Важливо зазначити, що відповідно до ст. 35 Конституції України церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа - від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова.

Образи Архистратига Михаїла і древньогрецької богині правосуддя Феміди походять з релігій. Однак можна сміливо стверджувати, що саме Архистратиг Михаїл є ближчим та зрозумілішим для нас ніж древньогрецька богиня,

запозичена із чужої, далеко не зрозумілої простій людині, культури. Богиня Феміда швидше уособлює велич, недоступність та страх – з мечем та зав'язаними очима.

Сьогодення вимагає від нас правильно визначити пріоритети у суспільстві, поставивши їх на духовний рівень, тому, на мою думку, надзвичайно актуальним залишається питання про те, який символ правосуддя ми – Судова Влада України, бажаємо мати - язичницьку чужоземну богиню чи ангела світла і добра - Святого Архистратига Михаїла.

Хочу також додати, що це питання вже багато років обговорюється у суддівській спільноті. Так, суддя Апеляційного суду Івано-Франківської області Віра Михайлівна Вакарук починаючи з 2005 року офіційно письмово неодноразово зверталася до різних інстанцій, починаючи від органів суддівського самоврядування, органів державної виконавчої влади та закінчуючи листами до Президентів України. Однак її старання не принесли позитивних результатів.

Українське Геральдичне Товариство 3 серпня 2005 року своїм листом судді Вакарук В.М. підтвердило, що культ Архистратига Михаїла був надзвичайно поширений на всіх українських землях, цей святий очолював Небесне воїнство і трактувався насамперед як охоронець і захисник перед злом.

А хіба суд не є останньою інстанцією, яка охороняє і захищає громадянина від зла? Саме судді повинні уособлювати добро і справедливість, стаючи на противагу злу, ухвалюючи справедливі рішення у кожній судовій справі?

Вважаю важливим дане питання, а тому думаю що доцільно винести його на загальне обговорення судової спільноти, здобути у неї підтримку та довести справу, розпочату більше 10 років тому до логічного завершення.

Виступили:

Помічник судді **Морис В.М.**, який відмітив, що Феміда - давньогрецька богиня права, законності і порядку. Згідно грецької міфології вона була дочкою бога неба Урана і богині землі Геї. Феміда була дружиною Зевса. У лівій руці вона тримає терези, а в правій – загострений з обох боків меч. Очі її закриті пов'язкою. Феміда – загально визнаний символ правосуддя. Її зображають на емблемах, а її статуї прикрашають будівлі, в яких знаходяться суди та інші органи юстиції. До речі, Юстиція - давньоримська сестра Феміди. У лівій руці богині правосуддя тримають терези (ваги) – давній символ міри і справедливості. На терезах правосуддя змагається добро і зло, провина і невинність.

Слід відмітити, що у Феміди очі закриті пов'язкою, що символізує її безпристрасність, тобто справедливість.

Помічник судді **Марко М.Я.**, яка зазначила, що вдаючись до міфології України, яка своїм початком сягає часів древніх племен скіфів та сарматів, що проживали на території сучасної України (Велика Скіфія – держава, що існувала в VII – III ст. до н. е., Мала Скіфія існувала на території Криму та Нижній

Наддніпрянщині III ст. до н. е.— IV ст. н. е., а також більша частина території розселення сарматських племен починаючи з III ст. до н. е. і до другої половини I тис. н. е.) можна стверджувати, що будь якої згадки про грецьку богиню правосуддя - Феміду там нема. У дохристиянську епоху слов'янські народи мали притаманну їм систему сприйняття навколишнього всесвіту, яка з часом трансформувалася у сукупність вірувань і культів. Серед великої кількості богів, духів та інших міфічних істот, немає образу, що був би навіть наближеним до образу Феміди. Відомо, що богиня правосуддя Феміда походить з міфів Стародавньої Греції. Отже такий символ правосуддя запозичений з чужої культури. Що стосується Архистратига Михаїла, то його український народ вшановує та вважає своїм найбільшим захисником від зла ще з часів Київської Русі. Архистратиг Михаїл є воїном, що воює на стороні Правди. Тому притаманні йому риси можуть доповнити українське правосуддя новим світлим змістом. Саме образ Святого Архистратига вважаю достойною заміною грецької богині правосуддя Феміди при визначенні нового символу правосуддя, який нестиме в собі незрівнянно глибший зміст з точки зору духовних цінностей та моралі.

Суддя **Максимів І.В.** доповнив, що на жаль, на даний час, в нашій країні ми бачимо навкруги несправедливість, брехню, насилля, егоїзм, грошолюбство, розпусту, марнославство, пияцтво та інше. Вважаю, що саме вищі сили мають допомогти нам, суддям, в якісь мірі змінити це. Повністю підтримую ідею зміни символу правосуддя.

При затвердженні Феміди символом правосуддя враховані три основні атрибути: меч, терези і зав'язані (сліпі) очі. Але чи можна ці атрибути поєднати в ім'я добра? Очі дані для того, щоб бачити, а через їх сприйняття за допомогою розуму оцінювати ситуацію і приймати правильне рішення. Крім того, Феміда не має душі, бо є вигаданим персонажем з древньогрецької (не української) міфології, та для нас не несе жодного позитивного енергетичного наповнення, бо по своїй суті є лише холодним каменем, який нездатний усвідомити та розсудити справи живих людей. Натомість Архистратиг Михаїл є реальною особою в духовному світі, який має безпосереднє відношення до людей. Він так само має меч або спис, які символізують правдиве слово, має також вагу, яка правильно важить, а ще й до того очі його глибоко бачать навіть невидимі заховані речі і розум його бездоганний і швидкий, щоб правильно оцінити і вирішити, має в собі дух життя, який може судити по справжньому життєві людські справи. Він бачить не тільки справжні справи, які вирішуються суддями, але і діла самих суддів, які за свої рішення несуть відповідальність перед громадянами і суспільством тут на землі, та перед Творцем будуть відповідати у вічності.

Керівник апарата суду **С.В.Фіняк**, яка підтримала пропозицію та зазначила, що ми живемо у християнській державі, а символом українського правосуддя до цього часу залишається язичницька богиня Феміда. Всі ми звикли до цього образу, проте більшість законників, не кажучи вже про звичайних громадян, ніколи не задумувалися над тим, що ж пропагує цей символ. Враховуючи всі зміни та реформи, які відбуваються в нашій країні, дуже

хочеться, щоб нова епоха настала і в судочинстві - здійснення справедливого правосуддя, заснованого на істинних принципах християнської моралі. Є такий вислів: «Як ви човен назвете, так він і попливе». Тобто який буде обрано символ нашого правосуддя - язичницьку кам'яну статую жінки із закритими очима чи захисника Архистратига Михаїла, так і будуть здійснюватися правосуддя та законотворча діяльність у нашій державі. Сьогодні настав той час, коли необхідно не залишатись осторонь цього важливого питання.

Помічник судді **Левицький Р.О.** - повністю підтримую це довгоочікуване і стратегічне рішення. Судова система, враховуючи процеси національного та релігійного відродження в Україні, дозріла для відходу від комуністичних, атеїстичних поглядів та символіки. Здобувши незалежність, Україна, засвідчила свою рішучість покінчити з тоталітарним минулим. Комуністична ідеологія, з характерним для неї зневажливим ставленням до всього релігійного, не сприймається із самобутньою духовністю нашого народу. Вважаю, що у разі зміни символу правосуддя, ніяким чином не зміниться ставлення суду до громадян, оскільки закон поза конфесійною належністю. Так само, хочу звернути увагу, що для працівників нашої системи зміна символу в жодному разі не посягне на свободу совісті чи віросповідання. Крім того, не слід сприймати образ Архистратига Михаїла, суто як християнський. Інші релігії, що поширені на території нашої держави, зокрема іслам та іудаїзм також почитають, шанують та визнають Архистратига Михаїла, як одного з наймогутніших борців проти зла. Поняття та значення символу є надзвичайно складне, символ втілює все що складає систему ідей, в нашому випадку - вищою ідеєю є відновлення довіри до суду.

Пропозицію щодо зміни додаткового символу правосуддя також підтримали всі судді Рожнятівського районного суду Івано-Франківської області та всі працівники апарату суду.

Головуючий на зборах суддя Бейко А.М. вніс пропозицію звернутися до всіх судів України, Ради суддів України з пропозицією обговорити питання щодо можливості зміни визначеного рішенням ради суддів України від 03 червня 2004 року № 35 додаткового символу правосуддя України зображення Феміди – богині правосуддя і затвердити символом і покровителем правосуддя – Святого Архистратига Михаїла.

Пропозицію поставлено на голосування.

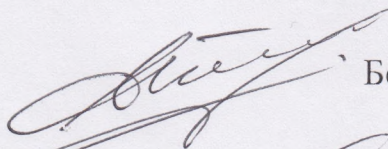
Голосували «за» - 18, «проти» - 0, «утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

ВИРІШИЛИ:

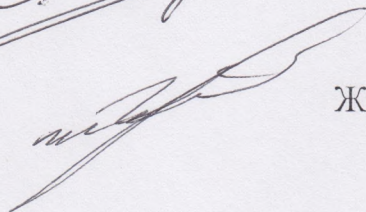
Звернутися до всіх судів України та до Ради суддів України з пропозицією обговорити питання щодо можливості зміни додаткового символу правосуддя України - богині Феміди, на покровителя і додаткового символу правосуддя України - Святого Архистратига Михаїла.

Головуючий

Бейко А.М.

Секретар

Жукевич Л.Я.